C/2023/457

1.12.2023

P9_TA(2023)0098

Revize systému EU pro obchodování s povolenkami

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. dubna 2023 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii, rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a nařízení (EU) 2015/757 (COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211A(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(C/2023/457)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2021)0551),

— s ohledem na čl. 294 odst. 2 a čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0318/2021),

— s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na odůvodněné stanovisko předložené Senátem Parlamentu České republiky v rámci protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality uvádějící, že návrh legislativního aktu není v souladu se zásadou subsidiarity,

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne středa 8. prosince 2021 ([1]),

— s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 28. dubna 2022 ([2]),

— s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 8. února 2023 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na rozhodnutí Konference předsedů ze dne 9. března 2023, které Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin povoluje legislativní postup rozdělit a předložit dvě samostatná konsolidovaná znění k projednání na plenárním zasedání,

— s ohledem na článek 59 jednacího řádu,

— s ohledem na stanoviska Rozpočtového výboru, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, Výboru pro místní rozvoj a Výboru pro dopravu a cestovní ruch,

— s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (A9-0162/2022),

1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení ([3]);

2. bere na vědomí prohlášení Komise připojená k tomuto usnesení,

3. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;

4. pověřuje svoji předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

([1]) Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 175.
([2]) Úř. věst. C 301, 5.8.2022, s. 116.
([3]) Tento postoj nahrazuje pozměňovací návrhy přijaté dne 22. června 2022 (Úř. věst. C 32, 27.1.2023, s. 108).

P9_TC1-COD(2021)0211A

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 18. dubna 2023 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/…, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, směrnici (EU) 2023/959.)

PŘÍLOHA K LEGISLATIVNÍMU USNESENÍ

Prohlášení Komise u příležitosti přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ([1]), kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s emisemi skleníkových plynů

Inovační fond a námořní doprava

V oblastech týkající se konkrétně námořního sektoru ve výzvách k podávání návrhů uvedených v čl. 10a odst. 8, by se mělo podle příslušných pravidel do roku 2030 využít 20 milionů povolenek do roku 2030.

Transparentnost trhu

V zájmu dalšího posílení integrity a transparentnosti evropského trhu s uhlíkem zavede Komise změny v aktech v přenesené pravomoci, jimiž se řídí dražby emisních povolenek a fungování registru Unie, a to s cílem zlepšit poskytování informací regulátorům a monitorování trhu s emisními povolenkami a jejich deriváty, podpořit prevenci a odhalování případů zneužívání trhu a pomoci udržovat řádné trhy s emisními povolenkami a souvisejícími deriváty.

Článek 36 nařízení Komise (EU) č. 1031/2010 (nařízení o dražbě povolenek) stanovuje pro dražební platformu povinnost hlásit svému příslušnému vnitrostátnímu orgánu určenému podle směrnice 2014/65/EU (MiFID II) úplné a přesné podrobnosti o každé dražební transakci. V rámci nadcházející revize nařízení o dražbě povolenek Komise upraví, že údaje o dražbách bude rovněž třeba oznamovat přímo Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA). Tím se zlepší účinné monitorování dražeb emisních povolenek a příslušné vazby na sekundární trh.

Ustanovení čl. 55 odst. 4 nařízení Komise (EU) 2019/1122 (nařízení o registru) stanovuje, že čistě dvoustranné mimoburzovní transakce musí být při zahájení převodu emisních povolenek označeny v registru Unie. Účastníci trhu však toto označování neprovádějí systematicky. Komise požadavek na označování čistě dvoustranných mimoburzovních transakcí mění tak, aby byli majitelé účtů lépe informováni a zajistilo se lepší plnění tohoto ustanovení. Kromě toho Komise provede technické úpravy v systému registru Unie tak, aby se toto označení stalo povinným požadavkem pro provádění transakcí.

Pro zlepšení kvality údajů, které mají regulátoři trhu k dispozici pro tzv. spotový trh s emisními povolenkami, Komise rovněž změní nařízení o registru tak, aby tyto regulační orgány mohly požadovat pravidelný přístup k údajům z registru Unie. Regulační orgány tak budou schopny včas získat informace, které mohou porovnávat s regulačními údaji získanými na trzích s deriváty, a případně zasáhnout tak aby se zachovalo řádné fungování evropského trhu s uhlíkem.

V neposlední řadě by chtěla Komise připomenout, že od ledna 2018 jsou emisní povolenky podle směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID II) klasifikovány jako finanční nástroje. Dříve se pravidla finančního trhu vztahovala pouze na derivátové smlouvy týkající se emisních povolenek. Tato klasifikace v praxi přináší velmi specifické povinnosti pro subjekty obchodující na evropském trhu s uhlíkem.

Podle článku 58 směrnice 2014/65/EU (MiFID II) musí všichni účastníci trhu denně vykazovat počet pozic, které drží na trhu s uhlíkem (podávání zpráv o pozicích). Tyto zprávy o pozicích se předkládají příslušným vnitrostátním orgánům a každý týden je zveřejňuje orgán ESMA.

Podle článku 26 nařízení (EU) č. 600/2014 (MiFIR) musí účastníci trhu rovněž předkládat vnitrostátním orgánům hlášení obsahující podrobnosti o všech jejich finančních transakcích s emisními povolenkami a jejich deriváty, včetně mimoburzovních transakcí (povinnost předkládat hlášení o obchodech). Podle článku 16 nařízení (EU) č. 596/2014 (nařízení o zneužívání trhu) podléhají všichni účastníci trhu přísným pravidlům pro prevenci zneužívání trhu, včetně právní povinnosti oznámit jakékoli podezřelé obchodní chování příslušným finančním orgánům.

Účastníci trhu musí své transakce s povolenkami a jejich deriváty hlásit příslušným vnitrostátním orgánům, které jsou odpovědné za dohled nad trhem s uhlíkem. Na evropské úrovni koordinuje jejich činnost orgán ESMA, stejně jako v případě jiných finančních nástrojů.

([1]) Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 134.

Použití příjmů

Komise se domnívá, že čl. 3d odst. 4, čl. 10 odst. 3 a čl. 30d odst. 6 směrnice 2003/87/ES nezavazují členské státy k vyčlenění jakýchkoli finančních prostředků na vnitrostátní úrovni. Uvedená směrnice stanoví jak zdroj příjmů, tak obecné účely, které si členské státy pro použití těchto příjmů mohou zvolit.

Komise potvrzuje, že členské státy nejsou povinny vyčleňovat příjmy z dražeb povolenek ETS, ale mohou použít „finanční ekvivalent" těchto příjmů.